

VALTIMON POHJOISET KYLÄT

Rumo, Verkkojoki, Rasimäki, Koppelo ja Puukari

KYLÄSUUNNITELMA 2008

Sisällysluettelo

Johdanto.....	3
Valtimon pohjoiset kylät.....	3
Kehittämishjelmat.....	7
Kylätoiminnan kehittäminen.....	7
Taustaa	7
Tavoitteita ja toimenpiteitä	9
Yhtenäinen kyläraitti ja kylän maisemointi	9
Asukasluvun lisääminen	9
Tonttipörssi.....	10
Tapahtumien kehittäminen.....	10
Rompepäivät.....	10
Harrastustoiminta	10
Musiikkikerho nuorisolle	10
Valtimon pohjoisten kylien markkinointi	11
Nettisivut	11
Kyläradio ja kylätevee.....	11
Kyläradio	11
Kylätevee	11
Ympäristöön liittyvät kehittämistoimenpiteet	11
Pusikoiden raivaaminen	11
Jätevesi.....	12
Kylätoiminnan kehittämishanke.....	12
Tulevaisuuden Versta.....	13
Kyläiltojen tuotokset.....	13
1 Analyysi-ilta	13
2 Synkistelyilta.....	17
Valtimon pohjoisten kylien ongelmat teemoittain.....	18
3 Irrotteluilta	19
4 Kehittämistaulukot	22
Valtimon pohjoiset kylät.....	23
Yhteystiedot	28

Johdanto

Valtimon pohjoisten kylien kyläsuunnitelma ja sen laatiminen toteutettiin osana Ylä-Karjalan kyläsuunnitelmat –hanketta, jota rahoittaa Vaara-Karjalan Leader ry. Maaseudun Sivistysliiton ja Pohjois-Karjalan Kylät ry:n tavoitteena on tehdä kuusi kyläsuunnitelmaa Ylä-Karjalan Kylille. Kyläsuunnitelma on kooste kyläkokousten työstä ja se on yhteistyön ja yhteisen suunnittelun tulos. Työmenetelmänä käytettiin Tulevaisuuden Verstas työpajaa. Kyläiltojen vetovastuu oli Maaseudun Sivistysliiton verstaasvetäjillä Anne Pulkkisella (Pohjois-Karjalan kylät ry) ja Timo Rekolla. Kyläsuunnitelman on kirjoittanut Anne Pulkkinen. Taustatietoja ja lähdemateriaalia on kerätty kylien nettisivuilta, internetistä, Valtimo –teoksesta ja vuonna 1994 tehdystä Kulttuuriympäristöohjelma Valtimolle –julkaisusta.

Valtimon pohjoiset kylät

Puukari

Puukari sijaitsee Valtatie 6:n varrella noin 10 km Valtimon kirkonkylältä pohjoiseen. Puukarin keskus sijaitsee Valtimonjoen vesistöalueella viljellyllä joenvarsi-alueella Puukarinjärven pohjoispäässä, jossa Maaselältä laskevat Kokkojoki-Hallajoki sekä Rasimäestä tuleva Rumonjoki yhtyvät. Joet ovat koskisia ja muodostavat useita kauniita suvantoja. Jokireitin varsia seurailee entinen päätie Puukarintie. Myös Joensuu-Kontiomäki -rata kulkee kylän halki. Radalla on Puukarin asema. Henkilöliikenne osuudella Nurmes–Kontiomäki lakkautettiin vuonna 1993.

Puukari on voimakas maatalouskylä. Puukarijärvi on 106 metriä merenpinnasta. Tilat ovat suuria ja elinvoimaisia. Metsän osuus investoinneista on huomattava.

Puukarin Kalliokosken rantapenkasta on löydetty harvinaisen pitkä, 122 cm:n pituinen miekka, joka on ajoitettu rautakauden aikaan, 1200-luvulle. Puukarin halki kulkevaa jokea on käytetty myös tervankuljetukseen Ouluun 1900 –luvun alussa. Sodan jälkeen alueelle, Rumon- ja Kokkojoen varsille tuli paljon siirtokarjalaisia.

Parhaimmillaan 1950-luvulla kylällä toimi 3 kauppaa ja koulussa oli yli 100 oppilasta. Kaupat, postitoimipaikka ja koulu ovat lakkautetut.

Kuvassa entinen Elomäen koulu, joka on yksityisessä omistuksessa.

Matkailupalveluja Puukarissa tuottaa Välijoen Lomat ja Puukarin Pysäkki. Kylän nähtävyyksiä ovat Puukarin Pysäkin viereisellä Paalajanvaaralla sijaitseva näköalapaikka. Vaaran rinteillä on myös 5 km pitkä valaistu pururata/hiihtolatu. Puukarissa sijaitsee myös Kalliokosken koskinähtävyys Kokkojoessa, jonne on valtatieltä noin 1 km. Lähialueella, Sivan kylässä sijaitsee maamme merkittävimpiin talonpoikaiskulttuuria esitteleviin museoihin kuuluva Murtovaaran talomuseo.

Murtovaaran talomuseo, missä alkuperäisillä paikoillaan sijaitsevat 16 hirsipintaista rakennusta muodostavat vaaramaisemaan kauniisti sopeutuvan kokonaisuuden. Vanhin rakennus, entinen savupirtti on 1700-luvun loppupuolelta. Muut rakennukset ovat pääosin 1800-luvun alkupuolelta lukuun ottamatta uudempaa päärakennusta joka on vuodelta 1895. Saunapolun varrella kasvaa vanha karsikkopetäjä, jossa vanhimmat kaiverrukset ovat 1700-luvulta. Puukarin Pysäkki, Heikki A. Ovaskainen hoitaa talomuseon käytännön-asioita Karjalaisen kulttuurin edistämisseuran laskuun.

Laajemmin Puukariin katsotaan kuuluvan myös Nuolijärven, Omenamäen ja Verkkojoen kylät. Koko Valtimon pohjois-osaa on aikanaan kutsuttu Elomäeksi.

Nuolijärvi on kylä ja järvi, joka sijaitsee n. 6 km Valtimolta pohjoiseen, Nuolijärven rannoilla ja Puukarin ja kirkonkylän välimaastossa. Nuolijärven kylälle ovat tyypillisiä vaarojen välisessä laaksossa olevat, vesistön varren viettävät, hyväkasvuiset pellot tiloineen. Myös harju kulkee halki kylän eteläosan. Pääosa tiloista on järven itäpuolella vanhan, asutuksen läpi mutkittelevan päätien, Nuolijärventien ja Puukarintien varressa. Järven itärantaa seurailee myös Joensuu-Kontimäki rataosuus, jolla on Nuolijärven seisake. Henkilöliikenne radalla loppui 1993.

Itse järvi, Nuolijärvi, on nuolen muotoinen, josta sen nimi on tullut tai toisen kertomuksen mukaan järven pohjasta löytyneestä rautakautisesta nuolesta.

Nuolijärven kylän kukoistusaikoina siellä oli myös oma koulu v. 1937-74. Ennen Nuolijärveen on laskettu kuuluvan myös Halmekylän eli Halmejärven kylä pohjoisessa. Koulun omistaa Liisa ja Pentti Martikainen Kalliojärveltä.

Nuolijärveen lasketaan kuuluvan lisäksi kylän eteläpuolella ja 5 km:n päässä kirkonkylän pohjoispuolella oleva Nuolikosken siirtolaisasutus Valtatie 6:n ja Koppelon tien risteyksessä. Sodan jälkeen Nuolikosken asutusalueelle perustettiin karjalaisille siirtolaisille 11 tilaa. Nuolikoski on myös Valtimojoen vesistöalueeseen kuuluvan Tuupanjoen koski, joka laskee Valtatie 6:n alitse suvantoon.

Koppelon kylä, Koppelo eli Koppelojärvi on kylä ja järvi n. 12 km:n päässä Valtimon kirkonkylältä luoteeseen. Kylä sijaitsee kauniin 4 km pitkän Koppelojärven ympärillä. Kylän keskus on Koppelojärveen laskevan Palmikkojoen suussa. Nykyään kylässä on kuutisenkymmentä vakituista asukasta. Kylän nimi on tullut sanasta koppelo, joka tarkoittaa naarasmetsoa. Koppelon seudun metsissä on riittänyt riistaa kautta aikain ja on houkuttelleet ensimmäiset asukkaat näihin maisemiin

Kylältä on löytynyt muinaislöytö aina kivikaudelta saakka. Koppelojärvelle ilmaantui ensimmäinen talo 1620-luvulla, joka lienee ollut Juusola. Vuonna 1637 kylän toinen talo rakennettiin nykyisen keskuksen tienoole Palmikkijoen suuhun. Koppelojärven kylän nimi mainitaan asiakirjoissa ensimmäisen kerran 1639. Koppelojärvellä on asunut paljon varsinkin Lipposia. Enimmillään asukkaita on ollut viitisensataa. Kylällä toimi silloin myös kauppa, työväentalo ja koulu. Koppelon koulu on lakkautettu 1970-luvulla. Koulu on rakennettu 1928 ja on hirsirunkoinen lautaverhottu rakennus, joka on kylätoimikunnan käytössä.

Ennen Koppelojärvi on laskenut kaakkoon Haapajärven Mustalahteen, mutta järvenlaskun jälkeen vedet laskevat Koppelokea pitkin itään Matkusjokeen.

Kylän nähtävyyksiä on kota Palmikkijoen rannassa Rautavaarantien varrella. Kesäisin on mahdollisuus käydä myös soutelemassa Palmikkijoella yhteiskäytössä olevalla veneellä.

Luontopolku, jonka pituus on 7 km, on merkitty maastoon. Polku alkaa Koppelon kylältä ja kulkee Ylimmäisenjärven rannalle, jossa on kylän toinen kota. Ympäristökeskus on rakentanut kylälle maitolaiturin.

Rasimäki

Kylä raivattiin asumattomaan korpeen Rumojoen varteen sodan jälkeen Suojärveltä tulleille siirtolaisille asutustiloiksi. Rasimäen ja läheisen Kokkojoen alueelle perustettiin yhteensä kaikkiaan noin 50 tilaa. Raivattu peltopinta-ala oli peräti 600 ha.

Rasimäki kuuluu valtakunnallisesti arvokkaihin maisema-alueisiin. Kumpuilevat viljelykset ja tilarakennukset sijaitsevat nauhamaisesti kylätien molemmin puolin jyrkkätörmäisen Rumojoen varressa. Tiloja on Rumojokivarressa kolmisenkymmentä, ja niistä vain osa on nykyään pysyvästi asuttuja. Kaikki asuinrakennukset ovat puolitoistakeroksisia tyyppitaloja, jotka poikkeavat toisistaan ainoastaan väriykseltään. Kylä on rakennettu siten, että ensin rakennettiin isoikkunallinen sauna. Saunassa asuttiin siihen asti kunnes saatiin varsinainen rintamamiestalo valmiiksi. Saunan ja talon välimatka on riittävä, ettei talo pala, jos sauna sattuisi syttymään tuleen.

Kylän kulttuurimaisema on monipuolinen, mistä arvokkaimpina esimerkkeinä ovat Lähdeahon rinteessä sijaitsevat laidunniityt lehmineen sekä Harjulan lammaslaitumet. Alueen keskiosassa ylittää kylätie Rumojoen laakson pienen kosken kohdalla ja nousee jälleen vastakkaista rinnettä ylös. Kylätieltä avautuu kaunis kulttuurimaisema.

Joen molemmin puolin levittäytyvät kumpuilevat pellot. Kylän maatalous nojautuu paljolti karjanhoitoon. Maisemassa näkyvät kulttuuripiirteet ovat koneellistumisesta huolimatta säilyneet poikkeuksellisen perinteisinä. Pellot ovat karjatalouden käytössä. Lehmien ja lampaiden laidunmaita on kylällä runsaasti.

Rasimäki on Lieksan Egyptinkorven ohella ehkä edustavin ja suurin esimerkki karjalaisten siirtolaisten sodan jälkeen korpeen raivaamista ja rakentamista asutuskylästä. Kylä on Suomen tutkituimpia kyliä yhdessä Valtimon Sivakkavaaran kanssa. Rasimäki on luokiteltu kulttuurimaisemakyläksi.

Kylällä on myös ortodoksinen Johannes Kastajan tsasouna. Tsasounalla järjestetään vielä ajoittain jumalanpalveluksia. Nykyään kylä on paljolti autioitunut, kuten sen koulukin. Suuri osa pelloista on paketoitu.

Verkkojoki

"Morkosen ukko on avannut veräjän", sanottiin kirkolla, kun tuli kova pohjan purku. Verkkojoen kylän alkuna oli Morkosen metsänvartija- ja kestikievaritalo. Kylä saa nimensä Verkkojoesta, jonka alkulähteet ovat Verkkojärvissä ja Kainuun puolen vesissä. Kylää sivuaa myös ikivanha vesireitti Laatokalta Ouluun, jota käytti myös Simo Hurta veronkeräysmatkoillaan.

Kylä tunnettiin ennen Kiusanmäkenä vyöryvän maa-aineksensa vuoksi rautatietä rakennettaessa 1930-luvulla. Verkkojoki nimitys vakiintui v. 1956 valmistuneen koulun myötä. Kylällä on myös suosittu nähtävyyshanke, Tavikosken hierinmylly.

Asukkaita pienellä maaseutukylällä on noin 80. Kesällä kesämökkiläiset rikastuttavat kylän elämää. Omenamäen asutusalue kuuluu kylään. Kylän asutus sijaitsee Verkkojoen varrella.

Verkkojoen koulupiiri perustettiin kunnanvaltuuston päätöksellä 16.3.1953.

Verkkojoen kansakoulu edustaa 1950-luvun kouluarkkitehtuuria, "Esko" -tyyliä. Koulu on Valtimon kunnan omistuksessa ja tyhjillään.

Rumo sijaitsee n. 18 km pohjoiseen Valtimon kirkonkylältä. Se on Vuoksen ja Valtimonjoen latvavesistön, Maanselältä alkavan Kokkojoen varsilla. Kylä on suurten asuttomien valtionmaiden tuntumassa. Nykyään kylällä on vajaa sata asukasta. Rumonimi merkitsee vanhassa suomen kielessä kumollaan olevaa venettä, joka on myös kylän vaakunassa.

Kylä on ollut kautta aikain pohjoiseen kulkevan tärkeän kulkureitin varrella. Reitti on kulkenut vesitse, polkuja, teitä ja rautateitä pitkin. Parhaimpaan aikaan 1950-luvulla Rumossa on ollut asukkaita 400–500 henkeä. Siellä on ennen ollut mm. monia kämpäyhdyksuntia, kauppoja, monirakennuksinen asuntolakoulu sekä baari. Rautatie sai silloin myös Napero-sivuraiteen, jolle perustettiin suuri raakapuun käsittelykeskus. Kylässä on toiminnassa vielä Rumon maamiesseuran talo.

Ensimmäiset asukkaat Rumoon tulivat jo 1700-luvulla. Varsinainen Rumon kylän synty tapahtui kuitenkin ennen talvisotaa ja rintamamiesten asutustilojen myötä. Vuosikymmenet 1940-1950 olivat iloista vaurastumisen ja nuorten ihmisten aikaa. Hakkaamattomat salot ja rautatien valmistuminen olivat tehneet Rumosta merkittävän puutavaran lastaamispaikan.

Rumon Kokkojokea pitkin kulki 1500-luvulla ja todennäköisesti jo paljon aikaisemmin karjalaisen eräelämän runkotie, turkiskauppiaiden käyttämä vesireitti, joka yhdisti Pohjanlahden ja Laatokan, ja jolla oli yhteys Vienanmereen. 1600-luvulla on siirrytty kulkemaan maitse Kokkoharjua pitkin. Harjulla kulkeva polku on saanut nimekseen Simo Hurtan ratsutie. Se kulki Rumosta Maanselkään.

Asukkaita oli parhaina vuosina 400-500 henkilöä lentojätkineen. Rumon vanhakoulu vuodelta 1940. Vanha koulurakennus nousi kyläilloissa puheenaiheeksi. Ajatuksena oli siirtää ja korjata rakennus kylätaloksi.

Rumon uusi koulu rakennettiin 1956 ja se edustaa "Esko"-tyyliä. Rakennus on peruskorjattu vuonna 1993 ja on Valtimon kunnan omistuksessa.

Kehittämisohjelmot

Kylätoiminnan kehittäminen

Taustaa

Koppelossa, Nuolijärvellä, Rumossa, Rasimäessä ja Verkkojoella toimii kylätoimikunnat ja Puukarissa kylätoimintaa pyörittää Puukarin Maamiesseura. Alueen kylätoiminta on elänyt hiljaiseloa viime vuosina. Vuotuisia tapahtumia järjestetään jonkin verran. Yhteistyötä kyläen välillä on jo entuudestaan ollut jonkin verran ja tulevaisuudessa yhteistyön kehittäminen tulee panostaa enemmän.

Rumo, Verkkojoki ja Puukari järjestää talvisin hiihtokilpailut. Rumo ja Verkkojoen kilpailut ovat yhteiset ja Puukarin hiihtokilpailu on kansallinen kilpailu, Aarne Halosen muistohiihto.

Puukari

Puukarin Maamiesseura on perustettu 1949 ja se pyörittää Puukarin kylätoimintaa. Maamiesseuran talo toimii kylätalona ja on ollut jonkin verran myös muiden kylätoimikuntien käytössä.

Maamiesseurantalo valmistui 1953 kylälaisten talkootyönä. Maamiesseura järjesti aikoinaan maatalousopetusta Puukarin kylällä perustamisen jälkeen. Talolla on järjestetty iltamia, tansseja ja elokuvia. Nykyisin pelataan sählyä ja lentopalloa. Talo on peruskorjattu 1980-luvun lopulla talkootyönä ja opetusministeriön avustuksella.

1980-luvulla maamiesseura rakensi talkootyönä kansakoulun ympäri kilometrin mittaisen valaistun hiihtoladun/pururadan

1990-luvun lopulla rakennettiin Puukarin Pysäkin viereen Paalajanvaaran latu yhdessä Valtimon Vasaman kanssa talkootyönä. Ladun pituus on 5 km ja ladun korkeusvaihtelu

reilut 100 metriä. Latu täyttää kansalliset vaatimukset. Reitti on kokonaan valaistu ja puru-pinnalla.

Yhdessä Puukarin Pysäkin kanssa on maamiesseura järjestänyt Valtimo-päivien aikaan maatalousnäyttelyn. Edellisen kerran näyttely on ollut vuosituhannen vaihteessa.

Verkkojoki

Verkkojoella toimii Valtimon vanhin kylätoimikunta (perustettu v.1980). Kylätoiminta on vireää, tavoitteena hauska yhdessäolo ja yhteistyö naapurikylien kanssa. Kylätoimikunta ylläpitää kylän hiihtolatua, joka on talkoilla tehty. Kylällä järjestetään vuosittain Verkkojoen hiihdot ja hölkkäkilpailut, onkikisa ja pilkkikilpailut yhteistyössä Rumon kylän kanssa. Kylätoimikunta hankki tammikuussa 2008 tietokoneen kyläläisten käyttöön.

Oma kylälehti, Verkkojokelainen, ilmestyy neljästi vuodessa. Verkkojoen kyläsivut löydät osoitteesta www.oyk.fi/~verkkojoki. Nettisivuilla voit myös tutustua kylän lehmälottopeliin.

Verkkojokelaisilla on yhteinen maamiesseurantalo Rumolaisten kanssa.

Rumo

Rumon kylätoimikunta on perustettu vuonna 1981. Kylällä toimii myös Rumon Maamiesseura, joka omistaa maamiesseurantalon yhdessä Verkkojoen Maamiesseuran kanssa ja yhteiskäytössä olevan klapikoneen. Maamiesseurantalo on kylätoiminnan käytössä ja talolla järjestetään vuosittain Valtimon, kesäpäivien aikaan, tanssit.

Kylätoimikunta järjestää kevään ja kesän 2008 aikana yhteiskuljetuksen Karjalan Messuille ja Haaparannan Ikeaan.

UKK-reitti kulkee Rumon luonnonkauniiden harjumaisemien halki. Reitin varrella on erämainen varausmaja vastarakennettuine saunoineen. Maja voi vuokrata kohtuullista korvausta vastaan. Avaimen saa Valtimon kirjastosta.

Rumossa toimivia metsästysseuroja ovat Maanselän Eräveikot, Rumon Eränkävijät ja Rumon Yhteismetsä. Seurojen hallussa ovat laajat ja hyvät metsästysmaat. Tärkeimpänä metsästysmuotona on hirvenmetsästys. Kyläläiset on yleensä otettu hakemuksesta mukaan metsästysseuratoimintaan.

Rumon Eränkävijöillä ja Yhteismetsän hirviporukalla on talkootyön tuloksena rakennettu lahtivaja nykyaikaisine nylky- ja lihankäsittelytiloineen ja -laitteineen. Seurojen hallussa on myös hirsinen eräpirtti varaavine takkoineen ja saunoineen. Maja on vuokrattavissa kaikille.

Tavoitteita ja toimenpiteitä

Valtimon pohjoisten kylien yhteisten kyläiltojen yksi päätavoitteista ja toiveista oli löytää yhteistyöpohjaa kylien väliseen konkreettiseen yhteistyöhön aivan käytännön tasolla. Jokaisella kylällä toiminta on enemmän tai vähemmän hiipunutta ja aktiivisista kylätoimijoista on pulaa. Erilaisia tapahtumia vuotuisesti järjestetään mutta uutta kipinää kylätoimintaan kaivataan.

Maaseudun Sivistysliiton tavoitteena onkin vuoden 2008 aikana lisätä kylien välistä yhteistyötä ja yhdessä tekemistä. Yhteisiä kyläretkiä maakunnan eri kylätoimijoiden välillä tullaan vuoden aikana järjestämään. Samalla edistetään hyviä käytäntöjä, joita eri toimijat ovat vuosien varrella omaan toimintaan löytäneet.

Yhtenäinen kyläraitti ja kylän maisemointi

Kyläsuunnitelman yhteydessä tehtiin Valtimon pohjoisille kylille kyläkatselmus/kyläkävely yhdessä kyläläisten kanssa. Kyläkävelyn vetäjänä toimi Päivi Jokinen ProAgriasta ja Timo Reko Maaseudun Sivistysliitosta.

Kyläkatselmuksen keskeisempinä tuloksia oli hoidetun maatalousmaiseman esille nostaminen. Koko jokilaakso läpi pohjoisten kylien tulisi hoitaa kestäväällä tavalla. Toimenpiteenä on laiduntamisen lisääminen Valtimonjoen rannoilla, jotta maaseutumaisema voidaan säilyttää.

Ympäristön siistimisen lisäksi tulevaisuuden toivesuunnitelmissa esille nousi yhteisten postilaatikkokatosten, maitokoppien ja bussipysäkkikatosten hankkimista kylittäin koko alueelle viihtyvyyden lisäämiseksi.

Bussipysäkeille odotuskatoksia kaivataan neljään eri paikkaan, Puukarin tienhaaraan, Roukkajantienhaaran, Nuolikoskentienhaan ja Puukarin Pysäkin kohdalle. Jokaiseen paikkaan molemmin puolin tietä eli yhteensä 8 katosta.

Postilaatikkojen ja postilaatikkokatosten tarve ja halu tulee selvittää talouskohtaisesti. Tarkoituksena on, että kaikilla olisi yhtäläiset postilaatikat ja pienet katokset postilaatikoiden yllä. Päätettiin, että ensin suunnitellaan malli ja selvitetään laatikoiden ja katosten kustannukset. Sen jälkeen vuorossa on talouskohtainen kysely halukkuudesta hankkia uusi hieno, kylämaisemaa koristava postilaatikko ja -katos.

Maitolaiturien osalta päädyttiin vanhaan meijerin malliin. Päätettiin että, kopit sijoitetaan sen mukaan kuka sellaisen kohdalleen toivoo ja niitä tehdään tarvittava määrä. Näiden toimenpiteiden eteenpäin viemiseksi päätettiin pitää suunnitteluilta kevään 2008 aikana. Sen jälkeen Puukarin Maamiesseura ja kylätoimikunnat yhdessä Puukarin Pysäkin kanssa aloittavat lupahakemusprosessin.

Asukasluvun lisääminen

Talvivaaran kaivos on Sotkamon kunnan alueella rakenteilla oleva nikkeli-kaivos. Sinne on Valtimon pohjoisosasta matkaa vajaat 50 km. Kaivoksen tarkoituksena on hyödyntää Kuusilammen ja Kolmisopen esiintymiä. Talvivaaran esiintymät ovat yksi Euroopan suurimmista tiedossa olevista sulfidisen nikkelin esiintymistä. Esiintymien malmivarat arvioidaan 336 miljoonaksi tonniksi ja ne riittävät vähintään 24 vuoden tuotantoon. Kaivoksen on

myös tarkoitus tuottaa kuparia, sinkkiä ja kobolttia. Nikkelin tuotantomääräksi on arvioitu 33 000 tonnia vuodessa. Arvioidut sinkin, kuparin ja kobolttin tuotantomäärät ovat 60 000, 10 000 ja 1 200 tonnia vuodessa. Kaivoksesta saatavan malmin rikastamiseen on tarkoitus käyttää bioliuotusmenetelmää. Kaivos tarjoaa valmistuttuaan työtä n. 400 hengelle ja toiminta on tarkoitus aloittaa loppuvuodesta 2008.

Kaivostoiminta tulee työllistämään myös Valtimon seudun asukkaita ja tuomaan myös uusia asukkaita alueelle. Tämän myötä tyhjiillään olevat asuinrakennukset, -paikat sekä muut tyhjät kiinteistöt tulisivat listata ja luokitella, jotta asuinpaikkojen markkinointi helpottuisi.

Tonttipörssi

Valtimon pohjoisten kylien mahdolliset tontit ja rakennuspaikat sekä tyhjiillään olevat kiinteistöt tulee koota yhteiseksi tontti- ja asuntopörssiksi. Tällä toiminnalla autetaan myös Valtimon kunnan aloittamaa tonttipörssitoimintaa pohjoisten kylien osalta.

Tapahtuminen kehittäminen

Rompepäivät

Uutena, jo pitkään mietinnässä olleena ideana esille nousi ”Rompepäivän” järjestäminen kerran kesässä. Oivallinen päivä Rompepäivälle voisi olla Valtimon kesäpäivien sunnuntai. Ideana Rompepäivissä on, että Puukarin Maamiesseuran talolle saa tuoda tiloilta ja taloilta ylimääräistä varastoissa pyörinyttä ”rompetta”, purkkia ja purnukkaa ym. tavaraa (ei vaatteita) jolle ei enää itsellä ole käyttöä. Tavarat laitetaan esille ja ”romppeen” toimittajien ei tarvitse olla itse myymässä. Kylän nuorista etsitään myyjä tai myyjiä, jotka hoitavat tavaroiden myynnin. Tapahtumaan voisi työllistää muutaman nuoren pariksi viikoksi kesässä. Työntekijät ottaisivat tavarat vastaan, laittaisivat esille, toimisivat myyjinä ja lopuksi siivoisivat jäljet. Puukarin Maamiesseura voi toimia työnantajana ja samalla hyödyntää kunnan nuorille suunnattua kesäsetelijärjestelmää.

Valtimon kunta antaa 15 – 19 –vuotiaille nuorille kesätyösetelin, jonka arvo on 250 €. Työsuhteen tulee kestää kaksi viikkoa ja työnantajalle jää maksettavaksi 250 €.

Harrastustoiminta

Musiikkikerho nuorisolle

Valtimolla on tunnettu musiikkipitäjä. Erilaisia musiikin parissa harrastajia on paljon. Musiikin harrastajia löytyy niin kansanmusiikin kuin rockin ja countryn parista. Talviaikaan erilaiset musiikkiharrastukseen liittyvät piirit, kerhot ja opinnot pyörivät hyvin, mutta kesäisin nuorilta puuttuu paikka missä harjoitella.

Puukarin Maamiesseurantalo soveltuu hyvin kesäisin nuorison musiikkikerhotilaksi. Yhteistyössä kerhon toteuttamisessa voisi olla maamiesseuran lisäksi Valtimon 4H ja seurakunta. Tilat tulisivat suunnitella yhdessä nuorten kanssa viihtyisäksi kokoontumispaikaksi. Talosta löytyisi soittovälineitä ja jonkin verran muuta ajanvietettä. Kylän, 4H:n ja seurakunnan kesken sovitaan kerhon, talon ja toiminnan valvonta. Kesäaikana kokoontuva musiikkikerho työstäisi myös muutaman kyläradio-ohjelman Maaseudun Sivistysliiton ohjauksessa ja valvonnassa. Kyläradiotoimintaa voisi nuoret jatkaa myös muina vuoden aikoina. Talon siivoukset ym. huoltotyöt voisi yhdistää ”Rompepäivien” työntekijöiden työnkuvaan. Ensimmäisenä vuonna kerhotoimintaa voisi kokeilla tiiviisti muutaman viikon ajan ja sen jäl-

keen miettiä tulevien kesien tarve. Tällä toiminnalla työllistettäisiin kesätöihin muutama nuori ja saataisiin nuorille laajemminkin ohjelmaa kesäloman ajaksi.

Valtimon pohjoisten kylien markkinointi

Nettisivut

Omia nettisivuja Valtimon Pohjoisilla kylillä on vain Verkkojoella. Yhteiset kyläsivut, joista on linkitykset eteenpäin olisi tarpeelliset Valtimon pohjoisille kylille. Kylien markkinoinnissa voisi hyödyntää kyläradio- ja kyläteeveetoimintaa. Radiolähetyksiä kylältä ja esimerkiksi kylien esittelyvideoita voisi tuottaa kyläteeveetoiminnan kautta. Esittelyvideot ja videoklipit voisi liittää kylien kotisivuille kaikkien nähtäväksi.

Kyläradio ja kyläteevee

Kyläradio

Joensuun Seudulla on jo kolmen ja puolen vuoden ajan toimitettu kyläradiota usean kylän voimin. Ideana on, että eri kylien omat radioporukat tekevät kylittäin tunnin mittaisen ohjelman kerran viikossa, joka tulee ulos Iskelmä Rexin ääniaalloilla. Vuoden 2008 aikana Maaseudun Sivistysliiton tavoitteena on aloittaa toimintaa myös Pielisen Karjalassa ja Keski-Karjalassa. Pielisen Karjalan alueelta etsitään kylä ko. toimintaan. Käytännössä mukaan lähtevien kylien tulisi tehdä yksi radio-ohjelma parin kuukauden välein. Kyläläiset saavat käyttöön äänityslaitteet ja heidät koulutetaan ja opastetaan itse äänittämään ja editoimaan radio-ohjelmat. Radio-ohjelmien journalistinen ja tekninen tuki järjestetään aina kun sitä tarvitaan.

Kyläteevee

Vuoden 2008 alusta on Joensuun seudulla kokeiltu yhdessä muutaman kylän kanssa kyläteeveen, kylätelkkarin tekemistä. Kylätelkkari on keino, jolla esittää oman kylän tärkeitä asioita audiovisuaalisesti. Kyläläiset opiskelevat suunnittelemaan, kuvaamaan, editoimaan ja julkaisemaan omia videotuotoksia. Kyläteeveen tekeminen on mukavaa ja innostavaa yhteistä tekemistä kyläläisten kesken. Kaikille löytyy varmasti oma rooli tai tehtävä eri työvaiheista. Kylätelkkarituotokset ja videoklipit on tarkoitus julkaista netissä, kylien omilla esittelydvd:illä tai perustettavalla Pohjois-Karjalan kylänettitelkkarissa. Oman kylän tarinoita ja elävää kuvaa kylän ihmisistä, taloista ja maisemista voi kerätä kyläteevee -toiminnan avulla talteen ja tuoda myös muiden nähtäväksi. Vuoden 2008 aikana Maaseudun Sivistysliiton tavoitteena on aloittaa kylätelkkari tuotosten tekeminen yhdessä Pielisen Karjalan kylien kanssa. Kylille hankitaan omat kamerat ja ryhdytään videoimaan. Opetus, välineet ja tekninen tuki on kyläläisten käytössä.

Ympäristöön liittyvät kehittämistoimenpiteet

Pusikoiden raivaaminen

Valtimon kunta ja Valtimon kehittäjät ry työstävät Anna Höltän johdolla laajaa ympäristöhanketta koko Valtimon kunnan alueelle. Suunnitelmissa on toteuttaa ympäristön kunnos-

tustoimenpiteitä P-K:n Ympäristökeskuksen oman työllistämishankkeen kautta. Tällöin saadaan Ympäristökeskuksen kautta työvoima pusikoiden raivaamiseen ja ym. alueiden siistimiseen ja raivaamiseen. Asian etenemistä voi tiedustella Anna Höltältä.

Jokivarsien siistimiseen luvat ovat olemassa ja syksystä 2007 lähtien asukkaat ovat voineet siistiä ja raivata pusikoita omien maiden osalta, joen varrelta.

Jätevesi

Jätevesiasiat puhuttivat paljon. Oma jätevesiviemäri ja sen rakentamismahdollisuudet ja kattavuus keskustelutti. Asian tiimoilta tulisikin tehdä selvitys ja miettiä oman jätevesiosuuskunnan perustamista Pohjoisille kylille. Oman bioenergialaitoksen rakentaminenkin leijaili ainakin ajatuksena ilmassa. Samalla se voisi toimia myös sakokaivolietteiden ja jätevesienkäsittely laitoksena.

Kylätoiminnan kehittämishanke

Kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseksi Valtimon Pohjoisilla kylillä tulisikin harkita omaa pientä kylähanketta. Hankkeen aikana voisi selvittää ja toteuttaa seuraavia asioita:

1. Kylän maisemointiin liittyvät toimenpiteet
 - talkootyötä
 - yhteistä tekemistä yhteisöllisyyden parantamiseksi
2. Postilaatikat, katokset ja maitokopit
 - suunnittelu ja lupien selvittäminen ja hakeminen
 - talkootyönä tekeminen ja pystytys
 - yhteistä tekemistä yhteisöllisyyden parantamiseksi
3. Nuoret mukana kylätoiminnassa
 - Musiikkikerho
 - Rompepäivät
 - kyläradio ja -tv-toiminta
4. Kylien yhteistyön ja yhteisöllisyyden kehittäminen
 - yhteiset retket
 - kyläradio ja -tv-toimintaa
5. Jätevesiviemärin selvittäminen
 - Selvityksen tekeminen miten jätevesiviemäröinti kannattaa toteuttaa
6. Kylämatkailun kehittäminen
 - Ohjelmapaketit, hyödyntäen matkailuyritysten lisäksi Murtovaaran talomuseota, Rasimäen asutus- ja kulttuurimaisemakylää ja Puukarin kuuluisaa luomu ruisleipää.

Tulevaisuuden Versta

Tulevaisuuden Versta on osallistavan suunnittelun työmenetelmä. Työvaiheet ovat jakautuneet neljään osaan.

- Ensimmäisessä osassa kartoitetaan kylän osaaminen, taidot, palvelut, merkittävät kohteet ja kylän verkostot.
- Toisessa osassa määritellään kylän kehittämisen esteet ja käydään kylän ongelmien kimppuun.
- Kolmannessa osassa loihditaan esiin kylän ideat ja unelmat.
- Neljännessä osassa työstetään ideoiden ja kehittämisajatusten sekä ongelmien ja kehittämisesteiden pohjalta työsuunnitelmia ja kehittämisohjelmia.

Keskeisen osan suunnittelutyöstä tekevät kyläläiset, jotka tuottavat ja arvioivat kyläilloissa suunnittelun pohjaksi ne, ideat, unelmat, ongelmat ja probleemit, joihin kehittämissuunnitelmat omalla kylällä pohjautuvat. Toivesuunnitelmat ja kehittämisohjelmat työstetään kyläläisten omin voimin teemaryhmittäin, arvioiden myös kriittisesti niiden toteuttamisedellytyksiä ja –mahdollisuuksia.

Valtimon pohjoisten kylien kyläsuunnitteluiltoja kyläkohtaisen verstaan läpiviemiseksi tarvittiin viisi. Kyläiltojen ajat sovittiin yhdessä kyläläisten kanssa ja niihin kutsuttiin kaikki kyläläiset paikallislehti-ilmoituksin, talouskohtaisin kirjein sekä maakuntaradion ääniaaltojen ja maakunnallisen lehden menopalstojen kautta.

Valtimon pohjoisten kylien kyläsuunnittelijoina toimivat Timo Reko Maaseudun Sivistysliitosta ja Anne Pulkkinen Pohjois-Karjalan kylät ry:stä. Kyläsuunnitelman on kirjoittanut Anne Pulkkinen.

Kyläiltojen tuotokset

Analyysi-ilta

Ensimmäisessä kyläillassa tutustuttiin kyläsuunnittelun periaatteisiin ja työmenetelmään. Kyläillassa koottiin kyläprofiili eli kyläläisten osaaminen ammattien ja harrastusten osalta, kirjattiin kylän yrittäjät, yhteisöt sekä yhteistyö. Luotiin kuva siitä, miltä Valtimon pohjoiset kylät näyttivät keväällä syksyllä 2007.

Ennen varsinaista työskentelyä kyläläiset esittelivät toisilleen, minkälaisia kylänkehittäjiä he ovat. Työskentely tehtiin parityönä ja jokainen kuvasi, piirsi parinsa oman kylän kehittäjänä. Taideteokset tehtiin yhtäaikaaisesti ja silmät kiinni, jotta vähemmän taitavat piirtäjät saisivat tasoitusta. Seuraavassa analyysi-illassa kirjatut kyliä ja kyläläisiä kuvaavat tiedot.

1. Toimivia yhdistyksiä, yhteenliittymiä ja muita kimppoja

Puukarin Maamiesseura ry
Koppelon kylätoimikunta
Rumon kylätoimikunta
Verkkojoen kylätoimikunta

Rumon maamiesseura ry
Elomäen Erä ry
Koppelon Riistamiehet ry
Rumon Eräkävijät ry

Matolammen Erä ry
Nikaran kiertäjät ry
Valtimon kalastusalue (koko Valtimo)
Maaselän Eräveikot ry
Seurakunnan työseurat (useamman kylän yhteiset)

Rumon Yhteismetsän hirviseurue ry
Rumon Yhteismetsä
Tiehoitokunnat

Rumon lahtivajayhtymä
Valtimon Varmarit (koko Valtimo, nukku-
nee)
Keskustan Puukarin paikallisosasto ry
Puukarin Vanhustentalo Ry
Verkkojoen Vanhustentalo ry
Koppelon lentopalloporukka
Pohjoisten kylien lasten liikuntakerho
Valtimon hevostalousyhdistys (Rumon
Ravirata)

2. Perinteisiä tapahtumia tai tempauksia

Puukarin metsätaitohiitokilpailut
Puukarin hiihdot
Laskiaistapahtuma
Kalevala -ilta Puukarin Pysäkillä
Verkkojoen hiihdot
Verkkojoen hölkkä
Rumo - Verkkojoen pilkki- ja onkikisat
Koppelon pilkkikisat
Verkkojoen lehmälotto
Koppelon onkikisat
Hiirenjärvipäivä
Verkkojoen maakirkko
Rumon hiihdot
Rumon kesäpäivien päätöstanssit
Metsästysseurojen hirvipeijaiset

Tienvarsien siivoustalkoot
Koppelon joulutulet
Puukarin Pysäkillä reserviläisten joulutu-
let
Metsästysseurojen joulutulet
Marjapaikan puutarhapäivät
Marjapaikan elämysillat
Puutalkoita
Koppelon lentopallokerho
Pohjoistenkylien potkukelkkaviesti
Koppelon MLL:n ulkoilutapahtuma
Rasimäen praasniekat
Pysäkin juhannuskokko
Valtimon erätulet

3. Yritystoimintaa

Puukarin Pysäkki
Väljoen Lomat
Marjapaikka Haverinen
Harjun saha
Kylätaksi Pertti Pappi
Kylätaksi Veijo Karppinen
Ylä-Karjalan Rehu
Papulan Minkki Oy
Laajaniemen Pajutila
Metsäkoneyrittäjä Antero Mononen
Rasimäen Kyläpaja
Taiton kyläpaja
Putki-Ile Oy

Meriläisen korjaamo
Ruustinnan Rätti
Monitoimialayrittäjä Eero Willman
Mansikkatila Ovaskainen (Ansomäki)
Pauli Kuokkanen Oy
Anita ja Lauri Tienhaara
Tomaki Service
Maanrakennus T & E Pikkarainen
Heikki A. Ovaskainen Oy
Metsäpalveluyritys Marko Kettunen ken-
neltoimintaa
John Deere huoltopiste

Lypsykarjatilat

Koppelo: Hakoniemi, Mäntyniemi

Puukari: Karila, Tornio, Korpela, Rumonniemi, Hirvelä, Alava, Kulmala,

Verkkojoki: Timola, Surmakoski, Koskenkorva,
Rasimäki: Suojala, Keimo Hilonen, Alapiha,

Rumo: Saviaho, Pekkala, Mauri Pikkarainen
Nuolikoski: Jarkko Hämynen

Lihakarjatilat **Nuolijärvi:** Päivärinne,
 Koppelo: Talasniemi
 Puukari: Peltola,
 Rumo: Ritva Nevalainen ja Jouni Kortelainen

Lampaista Arto Kilponen Koppelossa, Peltola Puukarissa

Hevosia Urpo Lipponen Koppelossa, Veijo Lipponen Rasimäessä, Timo Nevalainen Nuolijärvellä, Toivoset Rasimäessä, Veijo arppinen Verkkojoella, Maarit Hukkanen Nuolikoskella,

Sikoja Nuolikoski Nuolikoskella (Seppo Kejonen),

4. Kylän ammatit

Puukari: Yrittäjä, maanviljelijä, konsultti, kirjanpitäjä, osastoavustaja, maisteri, kodinhoitaja, maatalouslomittaja, suurtalouskokki, sähköasentaja,

Nuolijärvi: puutarhateknikko, malli, poliisi, fysioterapeutti, opettajat, maanviljelijä, seminologeja 3 kpl, parturi-kampaaja, putkiasentaja, hieroja, kirjanpitäjä, muurari, laitosapulainen, koneistaja, kiinteistöyrittäjä, myyjä

Verkkojoki: maanviljelijöitä, taksiyrittäjiä 2 kpl, metsäkoneyrittäjiä, luonnonpuistohoitajia, kirvesmiehiä, maatalouslomittaja, sahatyöntekijöitä, lähihoitaja, metsäkoneenkuljettajia, koneistaja, myyjä, metallimies, siivooja, keittiöapulainen, sairaanhoitaja, maisteri, rakennusinsinööri, sähkömies, toimittaja,

Rumo: toimittaja, myyjä, kalabiologi, opettajia, maanviljelijöitä, metsätalousyrittäjä, sahatyöntekijä, postinkantaja, maatalouslomittaja,

Koppelo: suurtalouskokki, opettaja, lähihoitaja, maanviljelijät, turkistarhaaja, pienkonekorjaaja,

Rasimäki: seppä, ikonimaalari, maanviljelijä, hevostalousyrittäjiä, puutavara-autokuljettaja, kouluavustaja, toimistovirkailija, maatalouslomittaja,

5. Kylän harrastaminen

metsästys, kalastus, marjastus, sienestys, lentopallo, hiihto, moottorikelkkailu, vapaaehtoista maanpuolustustyö, käsityöt, puutyöt, valokuvaus, tanssiminen, pontikankeitto ja juoppottelu, sauvakävely, museotoiminta, näytelmäkerho, lenkkeily, pyöräily, ratsastaminen, hevostelu, jääkiekko, luistelu, uiminen, tyttökuoro, viulunsoitto, golf, keilailu, motogrossi, mopoilu, Milking Machine + juniorit,

6. Luontokohteet, rakennukset ja paikat

Koppelon luontopolku	Puukarin Pysäkki
Kodat	Pyykölä
Talonpojan Taival	Aholan talo Maanselässä
Kanoottireitti	Rasimäen tsasouna
Tavikosken hierinmylly	Nuolikoski
UKK-reitti	Pantiokoski
Kalliokoski	Surmakoski
Moottorikelkkareitti	Kokkoharjut / Simo Hurtan polku
Hiihtoreitti	UKK-maja Rumossa
Valaistulatu / Pysäkin luontopolku	Metsästysseurojen majat
Tyhjilleen jääneet koulut; Elomäki, Rumo,	Mustikkamäki 327 m Rumossa
Verkkojoki, Rasimäki, Nuolijärvi, Koppelo	Arto Kilposen pienoismaailma Koppelos-
Puukarin ja Rumon maamiesseurantalo	sa
Perinnemaisemat Puukarissa	Marjapaikka
Maisemakylä Rasimäessä	Morkonen (vanha kestikievari)
Puukarin ja Verkkojoen vanhustentalot	

ITE-taitelijoita, Hanna Korhonen Rumo, Matti Kuittinen (k), Tuomas Vartiainen (k),

7. Oman kylän palvelut

Majoitus- ja ravintolapalvelu	Puutarhatuotteita	Piirakoita
Taksi	Taimitarha	Polttopuita
Joulukuusia	Sisustuspalvelu	Lvi-palvelut
Tinkimaitoa	Mausteita	kaivinkonepalvelu
Marjat	Puutarhasuunnitelma	Aurauspalvelu
Lahjatavarat	Pesuaineita	Korjaamopalveluja
	Ruisleipää	

1 Synkistelyilta

Toisessa kokoontumisessa synkisteltiin Valtimon pohjoisten kylien ongelmat esiin. Yritettiin löytää tärkeimmän kehittämisen esteet ja hahmottaa, mihin eri elämän osa-alueisiin ne liittyvät. Synkistelyvaiheessa laadittiin myös kylän nelikenttäanalyysi. Ongelmat ja kehittämisajatukset tuotettiin seinäpapereille kirjoittaen ja tärkeimmäksi koetut kehittämisen esteet valittiin äänestämällä. Jokainen paikalle saapunut sai tuoda oman näkemyksensä julki avoimesti. Esille nostettuja ongelmia ei arvosteltu, eikä niitä myöskään pyritty synkistelyil-
lan aikana ratkomaan.

Synkistelyillassa tuotetut ongelmat ja kehittämisen esteet ovat ryhmiteltyinä teemoittain. Kyläläisten antamat äänet näkyvät ongelman perässä. Aluksi nelikenttäanalyysi.

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
• Rauhallinen elämä • Puhdas luonto • Yhteisöllisyys • Sosiaalinen verkko tiivis • Rauhallisuus • Turvallisuus • Kylätoiminta • Laajakaista (lopultakin!) • Edulliset tontit • Kulkuyhteydet • Erästelyn mahdollisuudet • Matkailupalvelut • Hyvät pellot • Maisemat	• Maantiet ja rautatie huonossa kun- nossa • Julkiset kulkuyhteydet • Työvoiman vähyys • Harrastusmahdollisuudet • Väki vähenee, keski-ikä korkea • Talkoolaisten puute • Samat ihmiset tekevät • Passivoituminen • Autiot talot → perikunnat eivät myy • Syrjäseutulisä
MAHDOLLISUUDET	UHKATEKIJÄT
• Nyt on töitä! • Talvivaara • Tulomuutto / paluumuutto • Luontoharrastusmahdollisuudet • Rauhallinen elinympäristö • Tontteja löytyy → maa on edullista • Maanviljely • Bioenergia • Maa	• Väestön ikääntyminen • Poismuutto • Resurssien vähyys • Yrittäminen vaikeutuu, asiakaspohja kapenee • Palvelut vähenevät • Jätevesiasetus kamala! • Päätöksenteko karkaa kauas → kun- taliitokset • Tieverkosto rappeutuu

Valtimon pohjoisten kylien ongelmat teemoittain

ASUKASLUKU

Jätevesiasetus autioittaa 4
Vanhusten talot / talkoilla hoitaminen 3
Vanhustentalot rappeutuvat 1
Työikäinen väestö vähenee 3
Muuttoliike kaupunkeihin, varsinkin nuoret 2
Yhteiskunnan tietyillä toimilla pakotetaan ihmiset muuttamaan täältä pois 2
Vanhenemisen myötä elämä maalla vaikeutuu 2
Väestö ikääntyy 2
Nuoria pareja kylille 1
Kanssakäyminen / kyläily 1
Vanhukset menevät palvelujen luo
Poikamiehiltä puuttuu eukkoja

ELINKEINOT

Maatilat vähenevät → perusmaatalous kuihtuu
Metsätalouteen ei löydy ihmisiä

HARRASTUSTOIMINTA

Nuorten harrastemahdollisuudet (kerhot) 1

INFRA

Huono tieverkosto / tiestö 4
Kunta voisi tapasuolisesti hoitaa jätevesiasiat kylillä 2
Miksi ei teitä korjata?

KYLÄTOIMINTA

Passiivisia ihmisiä liikaa (narinaa, että mikään ei kannata) 2
Kunnassa ei arvosteta kylätoimintaa 1
Kunnan mukaantulo passiivista
Kylällä ei ole yhteistyötä

PALVELUT

Palvelut siirtyvät kauemmaksi 6
Vanhusten hoito / kyläavustaja 3
Usko omaan ihmisen pärjäämiseen puuttuu, aina odotetaan vain palveluja 3
Palvelut kaukana 1
Palvelut tietokoneiden varassa → kaikki eivät osaa käyttää 2
Miksi palvelut puuttuu? 1
Peruspalvelutkin viedään pois
Koulun lakkautuminen

YMPÄRISTÖ

Pedot 2

MUUT

Verorahoja ei käytetä kuntalaisten hyväksi esim. uudet/rohkeat investoinnit 6
Maaseudun pienet eläkkeet 4
Tulotaso huono 2
Annettu periksi EU:lle 3
Kuntaliitos 3
Kuntaliitoksiin pakottaminen
Liian tiukka kuntatalous näivettää kunnan 2
Päivärahalla makaajat, tekisivät edes vapaaehtoistyötä 1
(kymmenet) tuhannet 20-kymppiset joutilaat, tällä kylällä muutamia
Keikkatyöläiset vievät vero muualle
Annettu periksi kunnanjohtajalle
Miksi rahoja ei käytetä kuntalaisten hyväksi
Työpaine / Jaksaminen / stressi
Naiset
Miehet
Passiiviset päättäjät
ideoita, ideoita ideoita...
Jos lukio loppuu Valtimolta
pessimistisyys
Perussynkkyys
Kepu tyhjentää maaseudun ja demarit toteuttaa työreformin

2 Irrotteluilta

Kolmannessa kyläillassa visioitiin kylän unelmia. Tavoitteena oli hahmottaa kylän tavoitteita ja päämääriä, työstää kuvaa kylästä kymmenen vuoden päästä sekä arvioida maailmanmenon vaikutusta omalle kylälle. Irrotteluvaiheen alussa viriteltiin mielikuvitusta ryhmätöillä ja tuotettiin seinäpaperitekniikka käyttäen ratkaisuja esteisiin ja ongelmiin sekä yleensäkin kehittämisideoita ja –ajatuksia kylän kehittämiseksi. Tavoitteen oli luoda mahdollisimman suuri määrä ideoita. Ideoille annettiin ääniä. Ideat ryhmiteltiin teemojen alle seuraavasti. Aluksi Valtimon pohjoisten kylien unelmia.

Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot: visio 2017 - 2022 , unelma 10-15 vuoden päähän

- ❖ Asukasluku kaksinkertaistaminen (800-1000 hlöä)
- ❖ Ammattien kirjo lisääntynyt (enemmän muita kuin maanviljelijöitä)
- ❖ Palvelut lisääntyvät
- ❖ Ympäristö siistiytyy, tiet parantuvat
- ❖ Yhdistystoiminta ja harrastustoiminta kukoistaa
- ❖ Koppelojärven rannalla omakotitalot pystyssä
- ❖ Iso ”rahasto” kuntalaisten käytössä, kuntaliitoksen jälkeen
- ❖ Yksi uusi koulu lapsijoukkoja varten
- ❖ Rumossa tekojärvi

2. Kylän unelmat; päämäärämme ja tavoitteemme

- ❖ Nuoret perheet
- ❖ Kylän elinvoimaisuus pelto/metsä
- ❖ Uudet elinkeinot
- ❖ Biokaasu
- ❖ Ympäristön siivous energiaksi
- ❖ Jätevesien käsittely
- ❖ Yleiset kulkuyhteyden
- ❖ Yhteishenki

3. Maailmanmenon vaikutus kyläämme

- ❖ Kaivostoiminta laajenee → ”dollareita lisää ”
- ❖ Matkailu lisääntyy, kun → ihmiset vaurastuu ja luonto saastuu muualla
- ❖ Kylätoiminta aktivoituu
- ❖ Kylätalo (hulppee) on rakennettu (sis. bingot, karaoket, jenkkasalit)
- ❖ Yrittäjäyys kukoistaa, käsityötaidot kasvavat
- ❖ Ekologinen ajattelu lisääntyy
- ❖ Sosiaalinen verkosto tiheä/kattava → välittäminen
- ❖ Kyläavustajat kylillä → vanhukset saa asua omilla kylillä
- ❖ Hoidetut maiset/elinympäristö
- ❖ Kulttuurivaihto rikasta esim. Venäjän kansa
- ❖ Infrastrukturi on huikean hyvä
- ❖ Palvelut paranevat
- ❖ Kylille on muuttanut uusia asukkaita, lapsiperheitä joka mökissä asukkaat

Valtimon pohjoisten kylien ideat teemaryhmittäin

ASUKASLUKU Uusia taloja
ELINKEINOT Biokaasutuotantoa 10 Pienoismeijeri ja teurastamo (jalostuslaitos) 8 Erikoisviljelyä 3 Juustola 2 Juurespaja 2 Kalansavustuslaitokset - koulutus 1 Vesivoimalaturbiini Pizzeria kylällä → myös karjalaista pikaruokaa
HARRASTUSTOIMINTA Entisöimiskurssi 6 Kuoro (kyläkuoro) 4 Käsityöpiirit 2

Keskustelupiiri esim. 1 x / kk 1 Mannekiinikurssi lihaville 1 Golfkenttä → lumigolffia 1 Pontikan keitto 1 Off road rata Tuohityöt Leipomisiltoja Kanankasvatuskurssi Rollaattorirata (moottorilla toimivat) Henkilökohtaisten arkkujenteko kurssit (para haudataan)
KYLÄTOIMINTA Kodista kotiin vierailu ”nyyttikestit” 4 Vuotuinen joulutapahtuma ylimmäisen tien päähän, johon kutsutaan valtakunnallisesti Kylädragshow Virtuaalikylän perustaminen Huutokilpailu → eniten desibelejä aikaansaanut palkitaan Pilkkikisat Kortelaisen Timon ja Annen pellolle (iso pelto piktien varressa) → turisteja voisi pysäyttää
KYLÄTALO Kyläkoulu metsäpainotteiseksi vahvistamaan metsän hyväksikäyttöä, myös matkailullisesti siitä vahvistusta 4 Eläkeläisille monitoimitalo 3 Kyläkirkko 2 Kylätoimintakeskus, käsityöpaja
PALVELUT Tyhjille kouluille palvelutoimintaa 4 Juna- ja linja-autoyhteydet soviteltava toimiviksi 3 Kiskobussit radalle 3 Lentokenttä jollekin pellolle 2 Hotelli jossa on pelikasino ja iso huvipuisto 2 Turvekylpylä Kuumavesilähteitä → likakaivon sonnalla lämmitettävä Ei esimerkiksi tarvitse kaikki tavaraliikenne tarvitse olla sähköistettyä, panostetaan vanhaan tekniikkaan ja konttikuljetukseen ja hiili- tai höyryvetureihin
YMPÄRISTÖ Jokivarsipolut 3 Tuulimylly 1
MUUT Uskon vahvistus 2 Heikin saarnat 1

3 Kehittämistaulukot

Todennusvaiheessa työstiin ryhmittäin teemakokonaisuudet, joiden puitteissa valittiin joukko ideoita ja kehittämisajatuksia perusteluineen, joita lähdettiin kehittämään edelleen. Ryhmät kirjasivat ideoista ja ongelmista kehittämisohjelmia, jossa määriteltiin tulevat kylän toimenpiteet ja niiden toteuttamisen mahdolliset ongelmakohtat, vastuuhenkilöt sekä aika-
taulun. Työskentelyn aikana korostettiin, etteivät asiat hoidu itsestään, vaan vaativat jatkuvaa työskentelyä ja kylän eri intressipiirien yhteistyötä sekä päätettyihin tehtäviin sitoutumista.

Valtimon pohjoiset kylät

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke / Idea	TOTEUTUSOHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
ASUKASLUKU				
Tontti- ja kiinteistöpörssi	- ei ole tietoa tyhjillään olevista kiinteistöistä, tonteista - kunnan suhtautuminen → rakentaminen lähes aina poikkeusluvalla - perikunnat	-Keskitetty tontti/kiinteistöpörssi esim. kunnan nettisivuille → kylätoimikunnat voisivat kerätä/päivittää tiedot pientä korvausta vastaan (päivittäminen esim. 1 krt/kk) - tonttien kaavoittaminen myös sivukyliitä	Kunnan virkamiehet Kylätoimikunta	Heti paikalla, sillä tulijoita on jatkuvasti
Paluumuutto	kts. yllä	Kannustusraha/tervetulopaketti muuttajille, joka maksetaan esim. tietyt vuodet kunnassa jo asuneille		
ELINKEINOT				
Puukarin biokaasulaitos	Rahoitus Minne laitos Kuka vetäjiksi	joutupeltoa 100 – 150 ha Osuuskunta Kylältä omaa rahaa 200.000 -Kylän jätevedet mukaan biokaasu reaktoriin Investointitukea hankkeelle		
Luontaiselinkeinot harjoittaminen etätyö bioenergia	Perikunnat Myytävien talojen puute käyttö	Tiedottaminen	Lars N yrittäjät	2008 2009 Osuuskunta / oy
HARRASTUSTOIMINTA				

Perinteinen 4H-toiminta	kerhon vetäjien puute/tietotaito	Innostaminen Koulutus	Kunnan 4H-ohjaaja al-kuun	
Liikuntailta (laji mikä tahan-sa)	- Vetäjän puute	- Vetäjän löytäminen / koulutus	kylätoimikunta urheiluseura	
Lasten liikuntakerho kesäisin	- Vetäjän puute	- Vetäjän löytäminen	kylätoimikunta urheiluseura	
Ikäihmisten liikunta / ajan-vietekerho / turinakerho	- Ikäryhmälle sovel-tuvan ohjaajan puute (löytyisikö omasta ikäryhmäs-tä?	- Joku houkutella vetäjäksi	Eiäkeläisjärjestöt	
Tupaillat, keskusteluillat	- paikka - vetäjä			
Kalastus / Luontoharrastus	- Kunnostamattomat paikat / esim. laa-vut, kalastuspaikat	- tuumasta toimeen - Paikkojen kunnostaminen	Kalastuskunta	
INFRA				
Tiet	raha	Valtion tulella	valtio/kunta	2008
Rata	vähäinen käyttö, huono kun-to	Liikenneministerin vierailu kylillä	valtio / kunta	2008
Likaviemäri	Kylät hajallaan	osuuskunnan perustaminen	kylät + kunta	2008
Biokaasulaitos	kylät hajallaan	osuuskunnan perustaminen	kylät + kunta	2008
Televisio kanavat ilmaisia				
KYLÄTALO				
Rompepäivä	Työntekijöiden löytäminen	Etsitään työntekijä	Maamiesseura	Valtimon kesä-päivien sunnun-

	Talon särkyminen / valvonta	Ammattimainen järjestyksen valvonta	4H ja seurakunta	tai kesäloman aika
Nuorison musiikkikerhotila (kesäaikaan)	Talon särkyminen / valvonta	Ammattimainen järjestyksen valvonta	4H ja seurakunta	kesäloman aika
Kylätalon siirto (Rumon vanha koulu) → Museo matkailupaikan viereen, siis Puukarin pysäkillä → Museon valvonta, huolto ja työntekijät ym. aina paikalla	Siirto ja purku ensin Raha Työntekijät Rakennuspaikka Hankintahinta	Kartoittaa mahdollisia osajia		
KYLÄTOIMINTA				
Bussipysäkeille odotuskato - Puukarintienhaara 2 - Roukkajantienhaara 2 - Nuolikoskentienhaara 2 - Puukarin Pysäkin kohta 2	Luvan saaminen Rahoitus Tekijät Suunnittelu (samanlaiset)	Suunnitelman kanssa luvan hakuun ja sitten rahoitusta hakemaan Työ talkoilla	Maamiesseura Kylätoimikunnat Puukarin Pysäkki	keväät 2008 Suunnitteluilta tammikuussa 2008
Maitokoppeja - Meijerin mallilla	amat kuin edellä Kuka haluaa kohdalleen?	Samat kuin edellä	Samat kuin edellä	Suunnitteluilta tammikuussa 2008
Postilaatitot (suunnittelu Veikko Rimpiläinen tai Arto Härmäläinen)	Selvitettävä moniko tah- too? Selvitettävä mitä mak- saa?			Suunnitteluilta tammikuussa 2008
Talkoolaisten aktivointi	"kiire", "porkkanat"			
MARKKINOINTI				
Kylän nettisivut	Tieto / taito, tekemisen puute, ei ole kiinnostusta	Atk-kurssi ko. asiasta → taitava kurssinvetäjä / kouluttaja	Kylätoimikunnan kansalaisopisto	

	kenelläkään				
Kyltit tienvarteen esim. kiinteistön nimet talojen tienhaaraan / postilaatikkolle	Materiaalikustannukset Kuka osaa tehdä, kehtaa ryhtyä tekemään?	Jokainen ostaa tarvikkeet itse (esim. lauttaa) Joku kylältä ryhtyy tekemään jokaisen talon kyltin pientä korvausta vastaan tai kylätoimikunnat voisivat maksaa	Kylätoimikunta		
YMPÄRISTÖ					
Pusikoiden raivaaminen joenvarresta	Valtimon kunta järjestee isoa hanketta. Lupa raivaamiseen olemassa, jokainen voi omalta kohdaltaan tehdä työn.	Ison hankkeen suunnittelu käynnissä. Pienimotoista raivaustyötä voi tehdä.	Valtimon kehittäjät ry	kevät 2008	

Yhteystiedot

Puukarin Maamiesseura ry

Puheenjohtaja	Keijo Korhonen	puh. 050 585 9229 keijo.korhonen@pp5.inet.fi
Sihteeri	Pirjo Korhonen	puh. (013) 454 027

Koppelo - Rasimäen Kylätoimikunta

Puheenjohtaja	Leena Karppinen	puh. 050 582 3008
---------------	-----------------	-------------------

Verkkojoen Kylätoimikunta

Puheenjohtaja	Veijo Härkin	puh. 040 729 5777
Sihteeri	Teija Hämäläinen	
Tiedottaja	Satu Tanskanen	puh. (013) 454 041 050 560 6118

Rumon Kylätoimikunta

Puheenjohtaja	Jouni Heinoja	puh. 050 514 4760
Sihteeri	Tuula Pyykkö	

Valtimon Pohjoisten kylien Kyläsuunnitelma 2008

Kyläsuunnittelijat: Timo Reko, Maaseudun Sivistysliitto ja
Anne Pulkkinen, Pohjois-Karjalan Kylät

